

de volgorde te verbreken, zoo hij slechts eenige indicatie in de eene of de andere richting vindt. Niemand beweert dan evenwel, dat een werkelijke wedstrijd heeft plaats gehad. Dr. KINDERMANN schijnt te meenen, dat zulke wedstrijden van tijd tot tijd ten nutte van de wetenschap georganiseerd mogen worden. Ik geef wel toe, dat de statistische methode, zoo het mogelijk is de voorwaarden gelijk te houden (èn voor groote getallen), wetenschappelijk beteekenis kan hebben, ook op ons terrein, maar wat wetenschappelijk nuttig is, is daarom nog niet moraliter geoorloofd. Alleen dan zou een proef als die te *Leiden* niet met de ethiek in strijd komen, indien de tyrannie van het volgnummer wegvalt en de patiënten der kliniek vrijelijk kunnen kiezen of zij zich tot Dr. DE GROOT of tot Prof. KOSTER zullen wenden. Doch men begrijpt, dan is het met de statistische beteekenis van de geheele onderneming gedaan en hebben wij hetzelfde, wat wij dagelijks zien gebeuren, n.l. dat menig patiënt zich tot den homoeopaath wendt, zoolang tot zijn geduld is uitgeput of het hem slecht gaat en vice-versa. Dit moge zielkundig begrijpelijk en maatschappelijk tot zekere hoogte zelfs gewenscht zijn, wetenschappelijk gewin is daaruit niet te trekken.

Utrecht, 21 Febr. 1904.

H. ZWAARDEMAK R.

Ondergeteekenden nemen nadrukkelijk nota van Dr. BURGER's verklaring, dat hij „weet, dat Prof. KOSTER zijn patiënten een warm hart toedraagt en „nooit iets anders dan hun heil zal beoogen”. Immers uit die verklaring volgt, dat Dr. BURGER nimmer heeft bedoeld Prof. KOSTER toe te dichten, als zou door hem praktisch een leer beleden zijn afwijkende van de algemeene meening, dat ons handelen in elk bijzonder geval uitsluitend wordt beheerscht door het streven onze zieken van nut te zijn. Zonder twijfel zal Dr. BURGER dan met hen hebben betreurd, indien iemand de uitdaging van Prof. KOSTER zou hebben beschouwd als het begin van een ongewenschte proefneming op de patiënten der oogheelkundige polikliniek.

J. A. KORTEWEG.

W. NOLEN.

G. JELGERSMA.

De heeren KORTEWEG, NOLEN EN JELGERSMA wenschen met bovenstaande verklaring te getuigen van hun eerbied voor het karakter van hun ambtgenoot, waarop door mijn hoofdartikel, in de oogen van sommigen een blaam zou zijn geworpen.

Ik waardeer ten volle den toon van hun optreden en verklaar gaarne, dat ik uitsluitend ben opgekomen tegen een in dit *Tijdschrift* verschenen artikel, dat door mij echter, ook *in den geest*, het karakter van den schrijver in geen enkel opzicht is aangetast.

Is de plaatsing van mijn kritiek op Prof. KOSTER's aanbod in directe aansluiting aan de bestrijding van den heer BRANTS de aanleiding geweest tot misverstand, zoo betreur ik dit ten zeerste. Overigens verwijs ik naar bovenstaande uiteenzetting van Prof. ZWAARDEMAKER, wien het allicht beter dan mij gelukt is, aan te toonen, dat principieele afkeuring van dat aanbod gepaard kan gaan met hoogachting en waardeering voor den persoon, die het deed.

24 Febr. 1904.

H. BURGER.

Wij meenen dat het belang van het *Tijdschrift* medebrengh, dat de discussie over deze zaak hiermee wordt gesloten. *De Redactie.*

CORRESPONDENTIE.

DE BEHANDELING VAN APPENDICITIS.

De uitnoodiging van Prof. PEL tot de praktizeerende geneeskundigen gericht, tot het publiceeren van hun resultaten van de behandeling van appendicitis heeft reeds eenige pennen losgemaakt. Wij meenen er op te moeten wijzen, dat deze uitnoodiging geen andere bedoeling kan hebben gehad dan op te wekken tot het bekend maken van wel geobserveerde gevallen, die ook voor anderen leerzaam kunnen zijn. Zulke mededeelingen — maar ook alleen zulke — zullen wij zeer gaarne opnemen. *De Redactie.*

Van den heer A. DE GROOT te Utrecht ontvingen wij twee ingezonden stukken. De redactie-vergadering, 21 Febr. gehouden, vond geen vrijheid deze stukken op te nemen. Het eerste niet, wijl de zakelijke inhoud ervan reeds voorkomt in een artikel in dit nummer van Prof. KOSTER over hetzelfde onderwerp (Homoeopathische behandeling van cataract). Wisten wij wij reeds, dat de heer DE GROOT het oorspronkelijke stuk van SHAW niet kende toen hij er zich met grooten nadruk op beriep, het stukje van Prof. KOSTER leert ons, dat de heer DE GROOT het referaat, waarop hij steunde op zijn zachtst uitgedrukt zeer onnauwkeurig gelezen had. Het stuk van den heer DE GROOT geeft geen andere gezichtspunten.

In het tweede artikel dat de heer DE GROOT ons zendt wordt betoogd, dat het hoofdartikel in n°. 7 van dit *Tijdschrift* eigenlijk een bedekte aanval op de homoeopathie zou zijn. Wij vinden geen termen, aan deze uit de lucht gegrepen beweringen, plaatsruimte af te staan. *De Redactie.*

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officieele verslagen, enz.

De *Nederlandsche Staatscourant* n°. 45 van Dinsdag 23 Februari 1904 bevat een kennisgeving van den voorzitter van het hoofdcomité van het Nederlandsche Roode Kruis. Deze kennisgeving omvat:

- A. *REGLEMENT* voor het gebruik der rente van het „Fonds Augusta”, onder beheer van het Comité Internationaal van het Roode Kruis te Genève.
- B. *STATUTEN* van het fonds, ingesteld door Hare Majesteit de Keizerin MARIA FEODOROVNA, tot het toekennen van prijzen aan de uitvinders der beste middelen tot verzachting van het lijden van gekwetste en zieke krijgslieden.

De rente van het eerste fonds (100.000 francs) dient tot een jaarlijksche enkele gratificatie ter verwezenlijking van een speciaal doel van practisch nut, met omstandige toelichting van de wijze waarop de gratificatie zal worden gebruikt.